

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Sžp/19/2013
Identifikačné číslo spisu:	7012200005
Dátum vydania rozhodnutia:	17.09.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:7012200005.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov: 1/ S. H., T. 2/ E. H., rod. U., T. 3/ Z. Q., T., 4/ E. U., T., 5/ M. U., T., všetci právne zastúpení JUDr. Milanom Sedlákom, advokátom, Kukučínova 19, Košice, proti žalovanému: Obvodný úrad Košice, Komenského 52, Košice, za účasti: P.O., M., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Krajského stavebného úradu v Košiciach č. 2011/00861 zo dňa 26. októbra 2011, konajúc o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/2/2012-81 zo dňa 23. mája 2013 v časti výroku o trovách konania, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky m e n í rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/2/2012-81 zo dňa 23. mája 2013 v napadnutej časti výroku o trovách konania tak, že žalovaný j e p o v i n ý zaplatiť žalobcom 1/ - 5/ náhradu trov právneho zastúpenia v sume 1.169,88 € a náhradu iných trov konania v sume 66 € na účet právneho zástupu žalobcov JUDr. Milan Sedlák, advokát, Košice, do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Žalovaný j e p o v i n ý zaplatiť žalobcom 1/ - 5/ náhradu trov odvolacieho konania vo výške 106,99 € na účet právneho zástupu žalobcov JUDr. Milan Sedlák, advokát, Košice, do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Žalobcom 1/ - 5/ sa vracia súdny poplatok vo výške 33 € zaplatený v kolkových známkach prostredníctvom Daňového úradu Košice.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Košiciach rozhodnutie Krajského stavebného úradu v Košiciach č. 2011/00861 zo dňa 26.10.2011, ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu Obce Bidovce č. 243/2011-Bi zo dňa 11.07.2011 zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. e/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) a žalobcom priznal náhradu trov konania vo výške 236,90 €.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku k výške priznania náhrady trov konania uviedol, že za uplatnené úkony právnej služby (nahliadnutie do spisu dňa 28.03.2012, podanie návrhu na nariadenie predbežného

opatrenia, odvolanie voči rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, nahliadnutie do spisu dňa 26.04.2013, nahliadnutie do spisu dňa 17.05.2013, účasť na pojednávaní dňa 23.05.2013, ktorého sa zúčastnila advokátska koncipientka a paušálne náhrady za tieto úkony) nie je možné priznať právo na ich náhradu, keďže podľa názoru súdu prvého stupňa neboli potrebné na účelné uplatňovanie práva žalobcov. V konaní podľa piatej časti O.s.p. súd preskúmava už právoplatné a vykonateľné rozhodnutie žalovaného správneho orgánu, dokazovanie sa už zväčša nevykonáva, a preto nahliadnutie do spisu súdu nebolo potrebné na účelné uplatňovanie práva žalobcov. Podobne ani podanie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, resp. odvolanie voči rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nebolo potrebné na účelné uplatňovanie práva žalobcov, keďže Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) potvrdil uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/2/2012-48 zo dňa 10.05.2012. K účasti na pojednávaní dňa 23.05.2013, ktorého sa zúčastnila advokátska koncipientka prvostupňový súd poukázal na ustanovenie § 250a O.s.p., v zmysle ktorého je povinné zastúpenie advokátom, a preto ju súd nemohol pripustiť, aby zastupovala žalobcov v tomto konaní a umožniť jej účasť na pojednávaní.

Proti uvedenému rozsudku v časti výroku o náhrade trov konania podali žalobcovia 1/ - 5/ prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie a navrhli napadnutý rozsudok prvostupňového súdu v časti výroku o trovách konania zmeniť a priznať žalobcovi trovy prvostupňového konania vo výške 2.095,24 € a trovy odvolacieho konania vo výške 204,61 €.

Svoje odvolanie odôvodnili tým, že prvostupňový súd pri rozhodovaní o trovách konania síce postupoval v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnom do 01.07.2013 (ďalej len vyhláška č. 655/2004 Z.z.), avšak základnú sadzbu tarifnej odmeny za jednotlivé úkony krátil podľa § 13 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v hodnote 63,58 € za jeden úkon právnej služby, avšak na strane žalobcov boli viacerí účastníci. Z toho dôvodu mal základnú sadzbu tarifnej odmeny krátenú o 50% vynásobiť počtom účastníkov, a teda 63,58 € x 5 za prevzatie a prípravu právneho zastúpenia a 63,58 € x 5 za podanie žaloby.

Ďalšie úkony, vykonané v tomto konaní boli potrebné a účelné na uplatňovanie práva žalobcov. Bez ohľadu na to, že súd v preskúmvacom konaní podľa piatej časti O.s.p. nevykonáva dokazovanie, nahliadnutie do spisu považuje právny zástupca žalobcov za úkon potrebný na účelné uplatňovanie práva. Už v čase správneho konania bol právny zástupca nahliadnuť do spisu vedenom na stavebnom úrade, ktorý však nebol riadne vedený, nežurnalizovaný a podľa jeho názoru boli do spisu vkladané rôzne dokumenty a podklady potrebné pre stavebné konanie. Po podaní žalobného návrhu bol právny zástupca nahliadnuť práve z dôvodu, aby zistil, aký spis a čo všetko žalovaný súdu predložil, keďže ani v rámci stavebného konania sa s týmito podkladmi žalobcovia neoboznámili a boli potrebné s ohľadom na podporu tvrdení žalobcov. Nahliadnutia do spisu v roku 2013 boli taktiež potrebné a účelné, keďže zo strany súdu dochádzalo k prieťahom v konaní.

Návrh na nariadenie predbežného opatrenia bol podaný z dôvodu, že súd aj napriek urgenciám zo strany žalobcov o vydanie rozhodnutia o odklade vykonateľnosti napadnutých administratívnych rozhodnutí nekonal a návrh na nariadenie predbežného opatrenia, podaný v zmysle tretej časti O.s.p., bol podľa názoru právneho zástupcu jediný možný spôsob, ako zabrániť stavebníkovi uskutočňovať stavbu v zmysle napadnutých administratívnych rozhodnutí.

Taktiež aj účasť advokátskej koncipientky na pojednávaní dňa 23.05.2013 bola potrebná a účelná bez ohľadu na to, že súd nepripustil, aby za žalobcov robila úkony. Pokiaľ v konaní podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. má byť žalobca zastúpený advokátom, nie je možné podľa názoru žalobcov automaticky dôvodiť, že v tomto prípade je vylúčená aplikácia § 25 ods. 3 O.s.p. Žalobcovia boli v konaní riadne zastúpení advokátom a advokát splnomocnil advokátsku koncipientku v zmysle osobitného predpisu výlučne len na konkrétny úkon, nie na generálne zastupovanie advokáta v danej právnej veci.

Súčasne si žalobcovia uplatnili nárok na náhradu trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní, a to za jeden úkon právnej služby - podanie odvolania voči rozhodnutiu, ktoré nie je vecou samou podľa § 14

ods. 3 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. a to $1 \times 65,08 \text{ €} = 32,54 \text{ €} \times 5 \text{ žalobcov} + \text{režijný paušál v hodnote } 7,81 \text{ €}$ a daň z pridanej hodnoty (ďalej len DPH) v sume 34,10 €, t.j. celkovo 204,61 €.

Keďže odvolanie nesmeruje proti rozhodnutiu vo veci samej, súd nevyzýval žalovaného na vyjadrenie sa k odvolaniu (§ 209a ods. 1 O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalobcov 1/ - 5/ (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., § 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov je čiastočne dôvodné. V senáte rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie, či je správny záver krajského súdu, keď žalobcom boli priznané trovy konania vo výške 236,90 €, keď im súd nepriznal na náhradu trov konania za všetky právne úkony, ktoré si vyčísľili.

Podľa § 250k ods. 1 O.s.p. ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania. Ak bolo rozhodnutie správneho orgánu zrušené z dôvodu podľa § 250j ods. 3, súd žalobcovi prizná úplnú náhradu trov konania. Môže tiež rozhodnúť, že sa náhrada trov celkom alebo sčasti neprizná, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 250a O.s.p. žalobca musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý zaňho na súde koná; to neplatí vo veciach, v ktorých je daná vecná príslušnosť okresného súdu, alebo ak ide o preskúmanie rozhodnutia a postupu vo veciach zdravotného poistenia, sociálneho zabezpečenia vrátane nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, štátnych sociálnych dávok, sociálnej pomoci a poistenia v nezamestnanosti, aktívnej politiky trhu práce a garančného fondu, poskytovania zdravotnej starostlivosti, vo veciach priestupkov a vo veciach azylu a doplnkovej ochrany.

Ako zástupcu si účastník môže vždy zvoliť advokáta. Plnomocenstvo udelené advokátovi nemožno obmedziť. Advokát je povinný účelne využívať všetky zákonom pripustené prostriedky a spôsoby poskytovania právnej pomoci účastníkovi, ktorého zastupuje. Advokát je oprávnený dať sa zastupovať iným advokátom ako ďalším zástupcom, prípadne advokátskym koncipientom, ktorého zamestnáva (§ 25 ods. 1, 2, 3 O.s.p.).

Krajský súd v Košiciach priznal žalobcovi náhradu trov konania za dva úkony právnej služby a za zaplatený súdny poplatok 66 €, čo spolu predstavuje sumu 236,90 €. Senát odvolacieho súdu sa oboznámil s obsahom súdneho spisu a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcov je možné priznať čiastočný úspech. Pri priznávaní náhrady trov konania úspešnému žalobcovi je potrebné prihliadať na účelnosť vynaložených nákladov.

Z uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že je potrebné rozsudok krajského súdu v napadnutej časti výroku o trovách konania zmeniť podľa § 220 O.s.p. a úspešným žalobcom priznať náhradu uplatnených a účelne vynaložených trov konania podľa § 246c ods. 1 O.s.p. a § 250k ods. 1 O.s.p. Trovy konania pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku a z trov právneho zastúpenia za tri úkony právnej služby podľa predloženej špecifikácie.

Za prevzatie zastúpenia (plnomocenstvá žalobcov pre advokáta boli podpísané v dňoch 12.08.2010, 10.05.2011, 11.05.2011, 07.11.2011) podľa § 11 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v spojení s § 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. a s § 13 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. vo výške $61,75 \text{ €} \times 5 \text{ žalobcov}$ (308,75 €) vo výške 50% z 1/6 výpočtového základu, ktorý v roku 2011 bol vo výške 741 € a režijný paušál 7,41 €. Právny zástupca žalobcov si za tento úkon uplatnil sumu z výpočtového základu

za rok 2012, avšak väčšina plných mocí pre advokáta boli z roku 2011, jedno plnomocenstvo bolo z roku 2010, preto súd pre tento úkon vychádzal z výpočtového základu za rok 2011.

Za žalobu, doručení krajskému súdu dňa 04.01.2012 vo výške 63,58 € x 5 (317,90 €) podľa § 11 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v spojení s § 14 ods. 1 písm. b/ a § 13 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. a režijný paušál 7,63 €.

Za účasť na pojednávaní konanom dňa 23.05.2013 vo výške 65,08 € x 5 (325,40 €) podľa § 11 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v spojení s § 14 ods. 1 písm. c/ a § 13 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. a režijný paušál 7,81 €.

Ďalej bola právnenému zástupcovi žalobcu, ktorý je platiteľom dane z pridanej hodnoty priznaná uplatnená DPH zo základu 974,90 €, vo výške 20% v sume 194,98 €.

Žalobcom boli ešte priznané na náhradu iné trovy konania vo výške 66 €, konkrétne za zaplatený súdny poplatok za žalobu.

Čo sa týka účasti advokátskeho koncipienta senát odvolacieho súdu uvádza, že judikatúra najvyššieho súdu nebola vo veci zastupovania žalobcu advokátskym koncipientom vo veciach správneho súdnictva v konaniach pred krajským súdom jednotná. Z posledných rozhodnutí najvyššieho súdu napr. sp. zn. 6Sžf/17/2009, 8Sžo/5/2011, 3Sžo/14/2012 je možné aj v tejto otázke konštatovať určitý názorový posun odvolacích senátov, keďže i uvedené rozhodnutia odôvodňujú prípustnosť zastúpenia žalobcu na pojednávaní pred krajským súdom nielen advokátom, ale aj advokátskym koncipientom a to i vo veciach podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Z toho dôvodu senát odvolacieho súdu priznal žalobcom 1/ - 5/ na náhradu trovy konania za právny úkon účasť na pojednávaní dňa 23.05.2013.

K úkonom - návrh na nariadenie predbežného opatrenia a odvolanie voči uzneseniu o zamietnutí návrhu na nariadenie predbežného opatrenia senát odvolacieho súdu uvádza, že v konaní podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nemožno vydať predbežné opatrenie. Funkciu predbežného opatrenia v správnom súdnictve plní inštitút odkladu vykonateľnosti, ako najvyšší súd podrobne odôvodnil v uznesení sp. zn. 3Sžp/20/2012 zo dňa 01.08.2012, ktoré bolo vydané v tomto konaní, preto tieto dôvody nebude nadbytočne opakovať. Právny zástupca žalobcov mal vedieť, že inštitút predbežného opatrenia nie je možné v konaniach podľa piatej časti O.s.p. využiť, preto ich senát odvolacieho súdu nepovažoval za účelne vynaložené trovy, ktorými by mal byť zaťažený neúspešný žalovaný. O žiadosti o odklad vykonateľnosti prvostupňový súd upovedomil právneho zástupcu žalobcu listom zo dňa 02.05.2012, ktorý mu bol doručený dňa 09.05.2012.

Právny zástupca žalobcu bol celkovo tri krát nahliadať do súdneho spisu. Senát odvolacieho súdu tu poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 13/04-71 zo dňa 02.06.2004, v zmysle ktorého je potrebné úkon právnej služby „nahliadnutie do spisu“ považovať za úkon realizovaný v rámci prípravy a prevzatia zastúpenia v zmysle § 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. Z obsahu súdneho spisu senát odvolacieho súdu nezistil žiadne zbytočné prietahy v konaní, napriek tomu, že sa konanie predĺžilo kvôli rozhodovaniu o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré nie je možné v správnom súdnictve v súlade s § 246c ods. 1 O.s.p. § 75 O.s.p. aplikovať. Z toho dôvodu nepovažoval senát odvolacieho súdu trovy za nazretie do spisu dňa 28.03.2012, 26.04.2013 a 17.05.2013 za účelne vynaložené, ktorými by mal byť zaťažený neúspešný žalovaný. Neúspešný účastník konania nie je v zmysle § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. povinný nahradiť všetky trovy predstavujúce odmenu advokáta, ale len tie, ktoré boli účelne vynaložené na uplatňovanie alebo bránenie práva.

Celkom boli priznané žalobcom na náhradu trovy prvostupňového konania vo výške 66 € (súdny poplatok) a trovy právneho zastúpenia vo výške 1.169,88 € (974,90 € + 194,98 €), čo spolu predstavuje 1.235,88 €, ktoré je žalovaný povinný zaplatiť právnenému zástupcovi žalobcu.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, ako je uvedené v enunciiate uznesenia v polovičnej výške. Keďže žalobcovia mali v odvolacom konaní polovičný úspech, priznal im odvolací súd polovicu z uplatnených trov odvolacieho konania. Podľa predloženej špecifikácie patrí žalobcom náhrada trov konania pozostávajúca z odmeny advokáta za jeden úkon právnej služby - podanie odvolania voči rozhodnutiu, ktoré nebolo rozhodnutím vo veci samej vo výške 81,35 € (jedna polovica zo sumy 32,54 € x 5 žalobcov) + režijný paušál 7,81 €, spolu 89,16 € + 20% DPH (17,83 €), t.j. v celkovej výške 106,99 €.

Žalobcovia zaplatili dňa 02.04.2012 poplatok za nariadenie predbežného opatrenie vo výške 33 € podľa položky č. 1 písm. c/ Prílohy k zákonu č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení účinnom ku dňu podania návrhu (ďalej len zákon č. 71/1992 Zb.). Keďže sa však inštitút predbežného opatrenia v správnom súdnictve neuplatňuje, účastníci konania ho neboli povinní platiť. O vrátení súdneho poplatku vo výške 33 € zaplateného kolkovými známkami dňa 02.04.2013 za podaný návrh rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb., pretože žalobcovia neboli povinní súdny poplatok platiť. Vrátenie súdneho poplatku bude realizovať Daňový úrad Košice, príslušný podľa trvalého pobytu poplatníkov - žalobcov (§ 11 ods. 6 zákona č. 71/1992 Zb.) po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.